

Izhaja drugo soboto
vsakega mesca
Uredništvo in upravn.:
Dunaj XVI/2,
Neulerchenfelderstrasse 21.
Inserati se sprejemajo
in poceni zaračunajo.
Rokopisi se ne vračajo.

GLASNIK

Naročnilna:
Za Avstrijo celo leto K 1.50
Za inozemstvo , , K 2.—
Posamezne številke h 10.
Odprte reklamacije so
poštnine proste.
Poštno-hran konto: 88.153.

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Št. 7.

Ljubljana, dne 19. julija 1912.

V. leto.

Listnica uredništva. Ker je obsegala št. 6 Glasnika (meseca junija) 12 strani, 4 strani nad odmerjeno namero, obsegla št. 7. (julij) le 4 strani. Glasnikova št. 8. bo obsegala zopet 8 strani.

Delavci! Delavke!

Gotovo že veste, da priredi ljubljanska krščansko-socialna tobačna organizacija v nedeljo dne 28. julija 1912 romanje v Petrovče na Štajersko. Že zadnji Glasnik Vas je vabil, da se romanja najobilnejše udelezite. Mislili smo to romanje prirediti v nedeljo 21. julija, a to ni bilo mogoče, ker nam to nedeljo uprava Južne železnice ni mogla dovoliti posebnega vlaka in je izjavila, da nam ga pa lahko priredi 28. julija. Kazalo ni drugače, kakor da smo ponudbo uprave Južne železnice sprejeli.

Kadar priredi naša tobačna organizacija kako prireditev, zahteva, tobačni delavci in delavke, Vaš ponos in Vaša čast, da izpade prireditev tako, da se lahko postavite pred svetom. Izkratka: vsak zaveden tobačni delavec, vsaka zavedna tobačna delavka naj se udeleži našega izleta v Petrovče, kraj s slovečno božjo potjo, kraj, ki je sam lep in vreden, da se obišče. Obenem si bomo ob tem romanju lahko tudi ogledali lepo južnoštajersko mesto Celje, slavno po svoji zgodovini, mesto, ki ni veliko, a mično, prijazno in lepo in leži ob bregovih reke Savinje. Cerkev sv. Jožefa in cerkev očetov kapucinov slovita daleč po svetu med Slovenci.

Tisti, ki se še niste odločili, da se pridružite izletu 28. t. m., se hitro odločite in naznanite to zaupnikom in zaupnicam Vaše organizacije, da se pravočasno oskrbe vožni listki. Red mora povsod vladati in dobro stori tisti, ki hitro javi, da se udeleži izleta, da bo mogel odbor vse potrebno urediti, ker posebni vlaki se ne morejo kar meni nič tebi nič pri-

rejati. To mora biti vse lepo v redu, ki se pa doseže le, da je vse zadovoljno, če odbor pravočasno ve, koliko oseb da se udeleži izleta.

V Petrovče se odpeljemo v nedeljo dne 28. julija 1912 ob 5. uri 20 minut z južnega kolodvora v Ljubljani. Vsak naj pazi na to, da pride pravočasno na kolodvor, da vlaka ne zamudi. Vozil bo posebni vlak tako hitro, da se pripelje v Celje že ob 7. uri 15 minut zjutraj, z brzino brzovlaka, ki potrebuje iz Ljubljane do Celja 119 minut. Vožnja bo torej jako prijetna, ker se bomo zelo hitro vozili.

Iz Celja v Petrovče nameravamo romati v Petrovče peš za Savinjo, kjer vodi lepa, hladna, senčnata pot. Pot je dolga dobro uro hoda, po ravnom 7 km daleč, en kilometer (1000 metrov) krajsa, kakor pot ob progi južne železnice iz Ljubljane na Brezovico in en kilometer krajsa, kakor pot ob državni železnici s šišenske postaje v Vižmarje. Če bi se pa kdo te poti ustrašil, se lahko pelje iz Celja v Petrovče z vlakom, ki odhaja iz Celja ob 7. uri 44 minut in se pripelje v Petrovče ob 7. uri 58 minut. Seveda ne bo smel pozabiti v Celju kupiti vožnega listka do Petrovč, ki stane (III. razred) 30 vinarjev, II. razred pa 40 vinarjev. Nazaj iz Petrovč v Celje se lahko tisti, ki bi ne hoteli peš hoditi, pripeljejo z vlakom, ki se odpelje iz Petrovč ob 3 in 1 minuto popoldne in se pripelje v Celje nazaj ob 3. uri 14 minut, nakar si še lahko ogledajo mesto Celje.

V Petrovčah bomo imeli skupno službo božjo s cerkveno propovedjo. Za hrano bo moral vsak sam skrbeti. Pripomniti nam je, da se hrana dobi tako v Celju kakor tudi v Petrovčah po zelo nizkih cenah.

Vsak, ki se udeleži našega romanja, naj pazi na to, da pride zvečer pravočasno na kolodvor v Celje. Naš posebni vlak se odpelje iz Celja zvečer ob 7. uri 20 minut in se pripelje v Ljubljano zve-

čer ob 9. uri 44 minut. V slučaju, če bi kdo zamudil posebni vlak, bo moral vožnjo v Ljubljano sam plačati. Naj torej vsak pazi, da pride pravočasno na kolodvor. Tisti, ki bi zamudili poseben vlak, se bodo lahko peljali v Ljubljano z osebnim vlakom št. 31, ki se odpelje iz Celja ob 10. uri 31 minut ponoči in se pripelje v Ljubljano pet minut pred eno uro ponoči. Plačati bi morali tisti, ki bi zamudili poseben vlak, celo vožnjo, ki znaša za III. razred Celje—Ljubljana 3 krone 50 vinarjev.

Odbor je preskrbel udeležencem romanja v Petrovče, ki se bodo vozili z našim posebnim vlakom, znižano ceno. Stala bo vožnja za udeležence posebnega vlaka v Celje in nazaj 3 krone 80 vinarjev. Vožne listke si preskrbite in plačajte vožnjo zaupnikom in zaupnicam naše organizacije.

Udeležite se gotovo našega romanja dne 28. julija v Petrovče.

Na svidenje v Petrovčah!

Avstrijska krščanska strokovna društva I. 1911.

Osrednja komisija avstrijskih krščanskih strokovnih društev objavlja poročilo, kako da so napredovala avstrijska krščanska strokovna društva leta 1911. Četudi število članov ni tako naraščalo, kakor bi bilo to delavstvu v korist želeti in kakor bi to bilo potrebno, se mora opozarjati, da se je pečala večina zvez, kako izpopolniti notranje organizacijo, zato je agitacija nazadovala.

Na razvoj strokovne organizacije so seveda vplivale tudi lanske volitve, okoliščina, ki je zelo in še bolj kakor drugod vplivala tudi na napredek slovenskega krščansko-socialnega delavstva.

Ker so strokovna društva politično-nestrankska, seveda ovira politična agitacija našo agitacijo, ker moramo gledati, da ob volitvah vse opustimo, kar bi nasprotovalo temeljnemu našim načelom. V bodoče se bo pa moralo kljub temu ob političnih bojih tudi za strokovno organizacijo skrbeti. Člani naših strokovnih

Razdelitev članov po poklicu.

S t r o k a	Osrednji komisiji priklopljene organizacije	Slovenske organizacije	Češke organizacije	Nemške organizacije	Skupaj
		izven centralne komisije			
1 Peki	2430	—	—	—	2430
2 Stavbni in delavci po kamenolomih	961	—	720	—	1681
3 Rudarji, solinski in delavci po plavžih	1764	41	917	—	1722
4 Okrajni cestarji	1898	—	—	—	2898
5 Zelezničarji	8954	—	101	—	9055
6 Mesarji	350	—	—	—	350
7 Prekajevalci suhega mesa	1007	—	—	—	1007
8 Gostilniško pomožno osobje	950	—	—	1073	2023
9 Trgovinski in prometni delavci	674	—	—	102	776
10 Hišni uslužbenci	—	340	1490	—	1830
11 Lesni delavci	2662	275	2079	—	5016
12 Bolniški strežniki	130	—	—	—	130
13 Poljski delavci	640	—	2381	—	3021
14 Usnjariji	458	—	1388	—	1846
15 Kočijaži	625	—	—	—	825
16 Kovinski delavci	1466	128	990	—	2584
17 Popirno in kemično delavstvo	426	845	—	—	1271
18 Krojači	528	—	926	—	1454
19 Mestni nastavljenici	135	—	—	1167	1302
20 Vezalci	—	—	—	1040	1040
21 Cestni delavci	1600	—	—	—	1600
22 Tobačno delavstvo	6577	1684	540	—	8801
23 Telefonski delavci	312	—	—	—	312
24 Tekstilno delavstvo	10082	194	3547	—	13823
25 Drugo delavstvo	694	2629	12031	—	15455
	45323	6136*	27110	3483	82052

* Število članov 1910.

Denarno stanje osrednjih komisija priklopiljenih Zvez.

8

* Osrednji komisiji so priklopljeni le člani „Zvezne dunajskih natakarjev“ (950). Za dom rekonvalascentov

Zvez, ki pripadajo kaki politični stranki in ki ob volitvah za njo delujejo, ne bodo smeli ob političnih bojih pozabiti in prezreti agitacije za naše strokovne zveze, stvar, ki se je dozdaj vedno prezirala in pozabila; osrednja komisija zaradi finančnih težav tudi v večji meri ni mogla pospeševati agitacije. Zastopniki drugega kongresa osrednje komisije so to tudi uvideli in so zato dovolili potrebne denarne vsote. Sklepi tega kongresa seveda še niso mogli učinkovati na naš razvoj. Lanska statistika prepriča potrebo, da se je povišal prispevek osrednji komisiji, tudi tiste, ki so sodili, da bo šlo naprej tudi iz agitacijskega zaklada. Ker so izvedene glavne preosnove v organizacijah, upamo, da bomo uspešnejše napredovali in to tembolj, ker so nekatere Zveze napredovale, tiste pa, ki so leta 1911. izgubile člane, so že izgubo izravnale in nekatere cele pridobile.

Najslabše napredujejo poljska strokovna društva, ki so izgubila 3270 članov. Med Zvezami, ki so priklopljene osrednji komisiji, so izgubili največ, namreč 508 članov Zveza kormarjev. Kriza, ki jo je kormarska zveza doživela, se je srečno preživelja in število članov zopet veselo napreduje. Razmere v zvezi zidarjev in kamnarjev so tudi v toliko urejene, da se je izguba že dohitela. Izguba zveze pri telefonskobrzojavnih delavcih je nastala, ker je zelo težavno organizirato to stroko in ker ovira organizacijo tudi poštna uprava. Veliko vlogo igra pri Zvezi kočijažev dejstvo, ker se uvajajo avtomobili. Če upoštevamo vse navedene okoliščine in še dejstvo, da so pridobile osrednje zveze 1531 članov, moramo priznati, da notranje preosnove agitacije niso preprečile in da zato večji napredek ne more izostati.

Osrednji Zvezi je bilo priklopljenih koncem leta 1911. 30 organizacij s 45.323 člani. Izven nje stoje češka strokovna društva s 27.110 in slovenske krščanske strokovne organizacije s 6136 člani. Skupno je bilo organiziranih v krščanskih strokovnih društvih 82.052 članov. Natančnejši pregled se razvidi iz razpredelnice na strani 56.

Člane so pridobili: peki 221, rudarji 144, železničarji 806, slaninarji 160, lesni delavci 250, usnjari 120, papirni delavci 202, cestni delavci 276 in 191.

Izgubili so kovinarji 508, poljska zveza 3270, telefonski delavci 139, kočijaži 153.

Osrednji komisiji priklopljene organizacije štejejo na Dunaju 10.747, na Nižjem Avstrijskem brez Dunaja 4839, na Češkem

3817, in Moravskem 3153, v Šleziji 4370, na Zgornjem Avstrijskem 5105, na Solnograškem 1116, na Štajerskem 1198, na Koroškem 301, na Kranjskem 1489, na Tirolskem 4025, na Predarlskem 985, v Dalmaciji, Istri in na Primorskem 711, v Galiciji 2644 in po drugih deželah 359 članov.

Razvoj denarnega stanja nam kaže dotedčna razpredelnica in je ugoden. Osrednji komisiji priklopljene organizacije so imele sledeče dohodke in izdatke:

Dohodki	Izdatki
1909 474.748·37 K	428.381·58 K
1910 693.655·93 "	483.381·58 "
1911 755.816·94 "	524.298·90 "

Skupno premoženje je znašalo l. 1909 K 190.267·69, l. 1910 K 261.408·32, l. 1911 K 311.045·73. Premoženje se je povišalo v primeri z letom 1910 za 49.637·41 K ali za 15·96%.

Leta 1911 so znašali dohodki:

Pristopnine . . .	7.121·63 K
Prispevki . . .	502.537·88 "
Drugi dohodki . .	36.272·58 "
	Vsota: 545.932·09 K

Izdatki so znašali:

Podpore:

Podpore ob stavkah in tistim, ki so bili:

masreglovani . . .	35.483·36 K
Podpore brezposel-	
nim . . .	38.102·31 "
Popotne podpore .	4.230·46 "
Pravno varstvo .	12.828·85 "
Bolniške podpore .	100.687·20 "
Druge podpore . .	45.646·97 "

Vsota: 236.979·15 K

Drugi izdatki:

Zvezina glasila, knjižnice itd.	78.835·50 K
Deleži krajnih skupin . . .	48.555·60 "
Agitacija in prispevki	
osrednji komisiji . . .	44.210·23 "
osebna uprava . . .	56.288·47 "

Vsota: 277.220·39 K

Na posamezni odpade:

Leta 1911	11·82 K
" 1910	11·28 "
" 1909	10·41 "

46·11 izdatkov je odpadlo na podpore, na Zvezina glasila in knjižice 15·34%, na agitacijo in upravo 38·53%. Vsak posamezen član je dobil podpore l. 1911 5·13 K, l. 1910 4·94 K in l. 1990 4·48 K.

(Konec.)